

	ТРАНСМІСІЯ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЄЦБ НА КРАЇНИ СХІДНОЇ ЄВРОПИ
	<p>Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) Освітньо-професійна програма: 292 «Міжнародні економічні відносини» Курс навчання: 1, семестр 1 Кількість кредитів: 4 /120 годин Мова викладання: українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 38, щотижнево за розкладом</p>

СИЛАБУС

Викладач:	Доктор філософії, ст. викладач Алексеєвська Галина Сергіївна
Кафедра:	Світового господарства і міжнародних економічних відносини
Контактна інформація:	g.alex@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами відбувається під час лекційних та практичних занять, через платформу Zoom, Googlemeet, через вказаний E-mail

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - вивчення теоретичних та прикладних аспектів про сучасні процеси трансформації монетарної політики Європейського центрального банку та їх вплив на економічний розвиток країн Східної Європи; передати знання та забезпечити студентів навчальним та дослідницьким середовищем для вивчення соціальноекономічних наслідків монетарного регулювання, створюючи між ними критичний діалог.

Завдання дисципліни полягає у вивченні сутності та інструментів Монетарної політики ЄЦБ, змісту і масштабів впливу його діяльності, соціальноекономічних наслідків застосування нетрадиційної монетарної політики Європейським центральним банком для країн Східної Європи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

а) знати

- теоретичні основи функціонування та організації діяльності Європейського центрального банку;
- механізм та інструменти монетарного регулювання ЄЦБ;

- відмінності та специфіку традиційних та нетрадиційних інструментів монетарної політики;

б) вміти

- аналізувати ефективність інструментів монетарної політики ЄЦБ;
- визначати відмінності між монетарним регулюванням ЄЦБ та центральних банків країн східної Європи.
- використовувати набуті теоретичні знання для виконання аналізу впливу монетарної політики ЄЦБ на економічний розвиток країни східної Європи.

ОПИС КУРСУ

Курс буде викладений у формі лекцій та семінарських, організації самостійної роботи студентів.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні підходи до вивчення монетарної політики як однієї з основних політик у регулюванні соціально економічного розвитку країн	Соціально-економічна суть монетарної політики, її економічний зміст. Суб'єкти та об'єкти монетарного регулювання. Типи монетарної політики: кредитна експансія та кредитна рестрикція. Завдання, зміст та цілі монетарної політики. Стратегічні, проміжні та тактичні цілі монетарного регулювання. Місце та роль монетарної політики у загальноекономічній політиці держави..
Тема 2. Інструменти та трансмісійний механізм монетарної політики	Інструментарій монетарного регулювання соціально економічного розвитку країни. Види інструментів монетарної політики: традиційні та нетрадиційні. Інструменти прямого впливу: механізм готівкової емісії; встановлення “кредитних стель”; пряме регулювання позичкових операцій банків; селективна кредитна політика, сфера її застосування. Мінімальні резервні вимоги. Регулювання облікової ставки та банківського процента. Інструменти рефінансування, їх класифікація. Операції на відкритому ринку, їх характеристика. Кількісне та якісне пом'якшення. Від'ємні відсоткові ставки.
Тема 3. Нетрадиційна монетарна політика ЄЦБ.	Причини застосування нетрадиційної монетарної політики. Інструментарій нетрадиційної монетарної політики Європейського центрального банку. Етапи застосування нетрадиційної монетарної політики ЄЦБ
Тема 4. Особливості	Особливості операцій LTRO- операції

нетрадиційних інструментів монетарної політики, які використовує ЄЦБ у період з 2007 до 2014 рр.	довгострокового рефінансування (long-term refinancing operations); TLTRO – цільові операції з довгострокового рефінансування (Targeted long-term refinancing operations); FOR – забезпечення ліквідності в іноземній валюті (foreign currency liquidity provision); SMP – програма покупки облігацій (Securities Markets Programme); OMT – програма купівлі короткострокових суверенних облігацій (the short-term sovereign bond purchase program)
Тема 5. Особливості нетрадиційних інструментів монетарної політики, які використовує ЄЦБ 2014-2022 рр	Особливості кількісного пом'якшення та програма розширеного придбання активів (Asset Purchase Programme). Програми придбання покритих облігацій (CBPP3). Програма купівлі цінних паперів забезпечених активами (ABSPP). Програма придбання активів в державному секторі (PSPP). Програму придбання активів в корпоративному секторі (CSPP). Другий та третій етап програми довгострокового цільового рефінансування (TLTRO). Від'ємні відсоткові ставки ЄЦБ. Наслідки застосування нетрадиційних інструментів монетарної політики.
Тема 6. Вплив нетрадиційної монетарної політики ЄЦБ на соціально-економічний розвиток Чехії, Угорщини та Польщі	Монетарна політика Центрального банку Чехії його інструменти. Особливості монетарної політики центрального банку Угорщини та Польщі. Схожі та відмінні риси монетарного регулювання центральних банків країн. Механізм передачі впливу імпульсів монетарної політики ЄЦБ на макроекономічні показники соціально економічного розвитку країн.
Тема 7. Вплив нетрадиційної монетарної політики ЄЦБ на соціально-економічний розвиток Болгарії та Румунії	Особливості монетарної політики центрального банку Болгарії та Румунії. Схожі та відмінні риси монетарного регулювання центральних банків країн. Механізм передачі впливу імпульсів монетарної політики ЄЦБ на макроекономічні показники соціально економічного розвитку країн.
Тема 8. Вплив нетрадиційної монетарної політики ЄЦБ на соціально-економічний розвиток Латвії та Литви	Інструментарій монетарної політики центральних банків Латвії та Литви. Схожі та відмінні риси монетарного регулювання центральних банків країн. Механізм передачі впливу імпульсів монетарної політики ЄЦБ на макроекономічні показники соціально-економічного розвитку країн.
Тема 9. Вплив нетрадиційної	Монетарна політика Центрального банку Хорватії його інструменти. Особливості монетарної політики

монетарної політики ЄЦБ на соціальний та економічний розвиток Хорватії та Сербії	центрального банку Сербії. Схожі та відмінні риси монетарного регулювання центральних банків країн. Механізм передачі впливу імпульсів монетарної політики ЄЦБ на макроекономічні показники соціально економічного розвитку країн.
Тема 10. Вплив нетрадиційної монетарної політики ЄЦБ на соціально-економічний розвиток України	Монетарне регулювання Центрального банку України та його інструменти. Особливості монетарної політики центрального НБУ. Механізм передачі впливу імпульсів монетарної політики ЄЦБ на соціально-економічний розвиток України.

Перелік рекомендованої літератури

1. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти: навч. посіб. /С.В. Глущенко ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». – Київ : НаУКМА, 2017. – 63 с.
2. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; за ред. д-ра екон. наук, прф. С. О. Якубовського, канд. екон. наук, доц. Ю. О. Ніколаєва ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2015. - 304 с.
3. Carsten M. Stann, Theocharis N. Grigoriadis. Monetary policy transmission to Russia & Eastern Europe. Free University Berlin, *School of Business Economics Discussion Papers*. 2019. № 6. P.1-46 DOI:10.17169/refubium-2372
4. Yakubovskiy S., Alekseevska H., Tsevukh Y. Impact of the European Central Bank Monetary Policy on the Financial Indicators of the Eastern European Countries. *Journal Global Policy and Governance*. 2020. Vol. 9: P. 37-49 DOI 10.14666/2194-7759-9-1-003.URL: <http://transitionacademiapress.org/jgpg/article/view/296>
5. Tulyakov V., Alekseevska H., Yakubovskiy S. Legal and Economic Aspects of Monetary Regulation of The European System of Central Banks. *Journal for the International and European Law, Economics and Market Integrations*. 2021 Vol. 8 No. 2, <https://doi.org/10.22598/iele.2021.8.2.4>
6. Alekseevska H., Kyfak A., Rodionova T., Yakubovskiy S. Modeling Outcomes of Unconventional Monetary Policy. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. 2019. Vol. 8, Is.4. P. 10263-10268. DOI:10.35940/ijrte.D4503.118419
7. Alekseevska H., Mumladze A. Quantitative Easing as the Main Instrument of Unconventional Monetary Policy. *Three Seas Economic Journal*. 2020. Vol.1, No.1. P. 39–45 DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2020-1-7>
8. Alekseevska H. Impact of the European Central Bank Monetary Policy on the Financial Indicators of the Bulgaria, Croatia, Romania and Ukraine. *Acta Universitatis Danubius*. 2020. Vol 16, No 2. P. 270–274

9. Alekseevska H., Derkach T. The Influence of Developed Countries Central Banks' Unconventional Monetary Policy on the Economy of Ukraine. *Actual problems of international relations*. 2020. Release 142. P. 99–108
10. Бублик Є. Особливості розвитку монетарної політики в умовах пандемії. Чинники, складові і результати запровадження і реалізації антикризової політики в окремих країнах світу та Україні. Прогноз соціально-економічного розвитку України у 2021р.: наукова доповідь / наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2021. С. 141-148;
11. Горняк О. В., Ломачинська І. А., Мумладзе А.О. Кредитне та кількісне помякшення в системі монетарного регулювання в умовах глобальної нестабільності: досвід розвинених країн. *Економічний простір*. 2020. № 156. С. 9-14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/156-1>
12. Гроші та кредит: Підручник / за заг. редакцією д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 892 с.
13. Гудіма Т. С. Економіко-правові особливості реалізації грошово-кредитної політики в кризовий період (на прикладі пандемії COVID-19). *Підприємництво, господарство і право*. 2020. N 4. С. 70–75
14. Мельник Т. В. Оцінка впливу чинників, залежних від монетарного регулювання та макроекономічного середовища, на розвиток банківської системи. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 39. С.78-83.
15. Ломачинська І. А., Масленіков Є., Мумладзе А.О. І. Від'ємні відсоткові ставки як інструмент нетрадиційної монетарної політики та їх вплив на економіку та фінансові ринки. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. № 4 (78). С.7-15. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-4-1>
16. Алексеєвська Г.С. Вплив нетрадиційних методів монетарної політики на економічний розвиток країн / Дис. На здобуття на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Одеса, 2020. -261 с. URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/razovi_spec_vcheni_rady/df41051002/diss_alekseevska_gs_new.pdf

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль проводиться під час лекцій та семінарських занять.
Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання реферативних доповідей.

Форма контролю: іспит

Критерії оцінювання :

Оцінка національною шкалою	за	Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач освіти	
Відмінно		у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для виконання завдань.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та завдань при самостійній роботі.
Добре		достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно виконав індивідуальне завдання.
Задовільно		Володіє та відтворює певну частину навчального матеріалу, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виявлення причинно наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Використовує набуті знання в для виконання індивідуального завдання але має ускладнення з виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно можливістю повторного складання	3	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

	відповіді допускаються суттєві помилки	
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль								ІНДЗ	Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4-T5	T6	T7	T8	T9-T10	20	30	100
5	5	5	10	5	5	5	10			

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання. На основі необхідних вихідних даних, студенти самостійно (або в команді з 2-3 осіб) аналізують особливості впливу монетарної політики центрального банку країни та ЄЦБ на економічний розвиток однієї країни Центральної та Східної Європи. Зміст роботи включає дослідження принципів та інструментів монетарна політика центрального банку обраної країни, можливості застосування нетрадиційних інструментів монетарної політики в країні та вплив монетарної політики ЄЦБ з 2008 року на монетарну політику ЦБ обраної країни і в цілому на економічний розвиток країни. Виконане завдання оформляється за технічними вимогами курсової роботи, обсяг завдання – від 10 до 15 сторінок. Оцінка за завдання виставляється під час його захисту студентом, який проводиться на останньому практичному занятті або в часи консультацій викладача на кафедрі у разі порушень строків виконання. Після презентації ІНДЗ здобувач за бажанням готує тези на 3-4 сторінки і приймає участь у конференції.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10%). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-

дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Списування під час виконання контрольних заходів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, тощо) навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій за погодженням з деканатом. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).